

ZAJĘCIA ZDALNE - Historyczno – Edukacyjne w dn. 08.04.2021 r. – Klub Seniora w Piaskach w dn. 09.04.2021 r. – Klub Seniora w Gardzienicach

Dzień dobry,

Witam Was Seniorzy i zapraszam do kolejnych zajęć zdalnych. Propozycja na dzisiejszy dzień to: **Wirtualna wizyta w Łazienkach Królewskich – Stara Oranżeria i Teatr Królewski.**

Na dzisiejszych zajęciach przypomnimy sobie podstawowe wiadomości o ostatnim królu Polski Stanisławie Auguste Poniatowskim oraz zwiedzimy Starą Oranżerię i Teatr Królewski. Zapraszam Państwa do Wirtualnego Przewodnika po Starej Oranżerii

Podaję link: <https://www.youtube.com/watch?v=myAnR7xqNfs>

Stara Oranżeria, wzniesiona w latach 1785-1788 według projektu nadwornego architekta Dominika Merliniego, jest jednym z najpóźniej zrealizowanych projektów w Łazienkach Królewskich.

Mieści się tu Teatr Królewski, jeden z kilku w Europie oryginalnych XVIII-wiecznych teatrów dworskich, który od 2015 r. usytuowany jest na [Trasie Bałtyckiej Europejskiego Szlaku Teatrów Historycznych](#).

Podaję link: <https://www.lazienki-krolewskie.pl/pl/architektura/teatr-krolewski-i-stara-oranzeria>

W Starej Oranżerii znajduje się również **Królewska Galeria Rzeźby** z kolekcją marmurowych posągów i gipsowych kopii najważniejszych dzieł starożytnych (od V w. p.n.e. do III w. n.e.) oraz nowożytnych. Jest tu też **Galeria Rzeźby Polskiej** z pracami niemal wszystkich najwybitniejszych polskich artystów, tworzących od początku XIX w. do połowy XX w.

W czasach króla Stanisława Augusta Stara Oranżeria służyła ponadto do przechowywania drzewek egzotycznych, które latem zdobiły królewskie ogrody.

Teatr Królewski

Dekoracja Teatru Królewskiego opiera się na symbolice appolińskiej. **Na plafonie Jan Bogumił Piersch przedstawił Stanisława Augusta pod postacią Apolla na kwadrydze** (1787-1788). Król-Apollo w otoczeniu najważniejszych dramaturgów - **Sofoklesa, Szekspira, Moliere'a i Racine'a** - jawi się jako słońce zasiadające na tronie. Scena ta jest dowodem na to, że władca odwołał się nie tylko do mitologii czy wzorców płynących z Wersalu, lecz także do teorii heliocentrycznych.

Uzupełnieniem mitologicznego plafonu są **iluzjonistycznie namalowane łoża** z wyobrażeniem XVIII-wiecznej widowni. Dekorację tę dopełniało, nieistniejące już, malowidło kurtyny, również dzieło Pierscha, ukazujące **górną Parnas**, z muzami i Apollinem. Aby nie było wątpliwości, gdzie muzy i ich przewodnik lubią przebywać, w tle owej góry malarz umieścił widok ówczesnej letniej rezydencji królewskiej - **pawilon Łazienki**.

Nad sceną Teatru Królewskiego widnieje **kartusz herbowy Rzeczypospolitej** - czteropolowy z orłami i Pogonią, w środku którego znajduje się herb Poniatowskich, Ciołek, podtrzymywany przez dwie postaci kobiece, ukazane w locie, dmące w trąby - famy.

Teatr Królewski odzwierciedla nie tylko wizję idealnego państwa, rządzonego przez króla-Apolla, lecz także jest alegorią królewskiego mecenatu i kolekcjonerstwa.

wydarzenie historyczne

6 wrzesień 1788

Otwarcie Teatru Królewskiego

Wystrój wzbudził powszechny podziw. Jeden z zaproszonych gości, niejaki Renaud, Francuz przebywający wówczas w Warszawie, dał temu wyraz w słowach: "Szczęśliwe zespolenie smaku rzymskiego z francuskim, takie samo, jakie istniało w pięknych latach Ludwika XIV, daje temu teatrowi uderzający rys wielkości i bogactwa".

Królewska Galeria Rzeźby

Galeria Rzeźby w Starej Oranżerii jest - obok Galerii Obrazów w Pałacu na Wyspie i Galerii Grafiki w Białym Domu - jedną z trzech głównych galerii w Łazienkach Królewskich, urządzonych na podstawie królewskiego inwentarza z 1795 r.

Stanisław August od początku swojego panowania gromadził zarówno rzeźby marmurowe, jak i kopie gipsowe najstynniejszych dzieł ze świata antycznej Grecji(V w. p.n.e. - I w. p.n.e.)i starożytnego Rzymu(I w. n.e. - III w. n.e.)oraz nowożytnych. Część z nich była zamawiana między innymi z myślą o dopełnieniu programu ideowego królewskich rezydencji, jak na przykład rzeźby Herkulesa Farnese i Apolla Belwederskiego w Sali Balowej Pałacu na Wyspie czy posągi królów w Rotundzie - panteonie władców polskich. Najliczniej jednak w królewskiej kolekcji reprezentowane były odlewy gipsowe - zbiór o dydaktycznym charakterze, liczący, według inwentarza z 1795 r., 563 dzieła.

Królewska Galeria Rzeźby w Starej Oranżerii

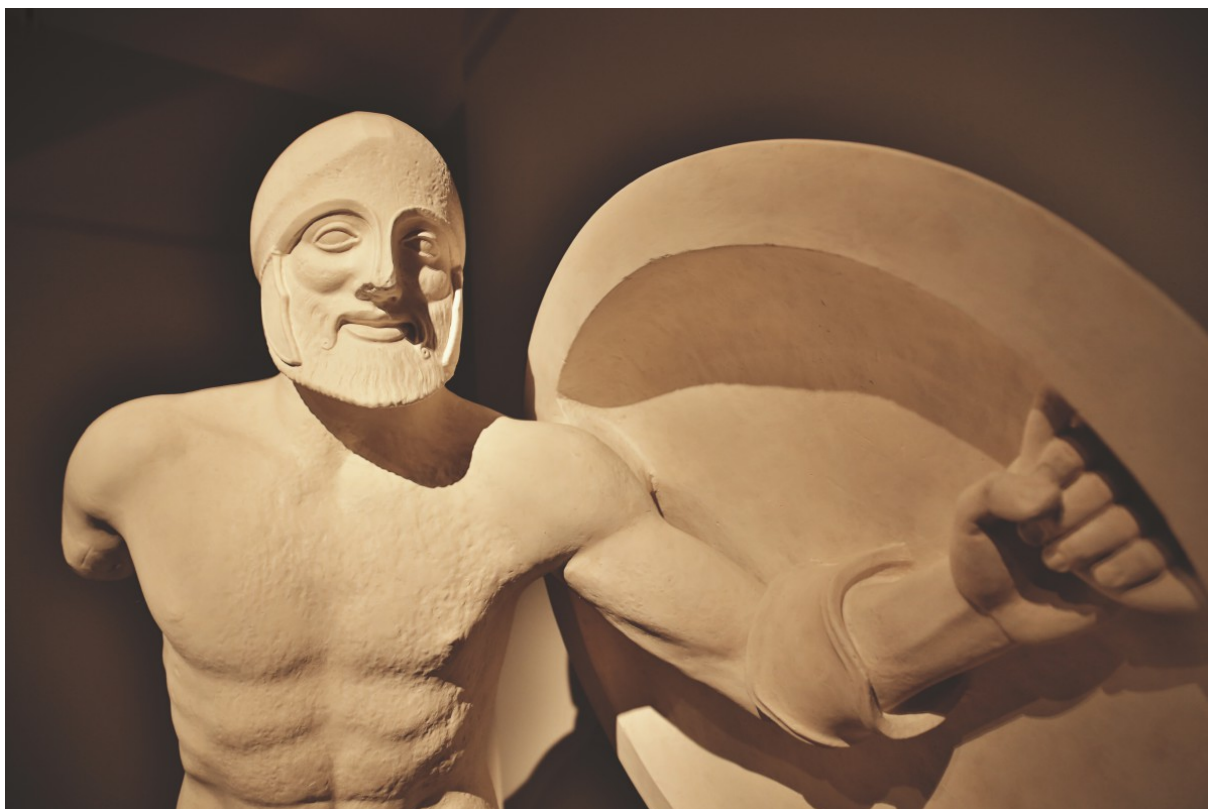
Galeria Rzeźby Polskiej

Mieści się w zachodnim skrzydle Starej Oranżerii, w amfiladowo ułożonych czterech salach na parterze i dziewięciu na piętrze, które w XVIII w. zajmowali dworzanie królewscy oraz służba.

Można tu podziwiać **dzieła niemal wszystkich najwybitniejszych polskich artystów, tworzących od początku XIX wieku do połowy XX wieku**. Uzupełnienie stanowią rzeźby niemieckie, włoskie, francuskie oraz rosyjskie. Dzieła reprezentują dominujące wówczas kierunki w sztuce: **klasycyzm, impresjonizm, secesję, symbolizm i nowy klasycyzm**. Są także prace nawiązujące do założeń fowizmu.

Wystawę otwiera "Atakujący wojownik - Egineta", gipsowy odlew rzeźby z wschodniego przyczółka świątyni Afai na wyspie Egina (Grecja), zbudowanej ok. 500-490 r. p.n.e. Dalej prezentowane są kopie słynnych dzieł świata antycznego: popiersie Apolla Belwederskiego i Diany z Wersalu.

Potem oglądać możemy wizerunki władców, pisarzy, malarzy, aktorów, duchownych oraz działaczy społecznych. To najliczniejsza grupa prac w Galerii Rzeźby Polskiej, eksponowana na parterze oraz w dwóch pierwszych salach na piętrze. Są wśród nich dzieła najwybitniejszych polskich przedstawicieli klasycyzmu: **Jakuba Tatarkiewicza i Pawła Malińskiego**. Prezentowana rzeźba pierwszego z nich to marmurowe "Popiersie Napoleona", drugiego - "Popiersie biskupa Jana Chrzyciela Albertrandiego".

Stara Oranżeria w nowym blasku

W latach 2012-2016 w Starej Oranżerii były prowadzone prace remontowe, dzięki którym obiekt powrócił do wyglądu i funkcji z czasów króla Stanisława Augusta. Środki pochodziły z Mechanizmu Finansowego EOG, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wart 34 mln zł projekt objął m.in.: odtworzenie Królewskiej Galerii Rzeźby, nową aranżację Galerii Rzeźby Polskiej XIX i XX w., rewitalizację Ogrodu Oranżeryjnego, powstanie Strefy Edukacji - Pracowni Artysty, a także zabezpieczenie Teatru Królewskiego nowoczesnym systemem przeciwpożarowym. Starą Oranżerię dostosowano również do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - [Muzeum Łazienki Królewskie zostało za to nagrodzone w konkursie "Warszawa bez barier"](#).

Dorota Jopa